

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15, 669 51 Znojmo

MATEŘSKÁ ŠKOLA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MZPSZN- 219/2014

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15

Vyjádření k aktualizaci ŠVP ke dni 10.3.2014

K aktualizaci Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání došlo z důvodu, že dosavadní ŠVP nesplňoval náležitosti úředního dokumentu, dokument nebyl řádně zapsán v podacím deníku a neměl číslo jednací. Aktualizovaný ŠVP je platný od 14.3.2014 a je evidován pod číslem jednacím MZPSZN-219/2014, plně kopíruje původní ŠVP platný od 1.9.2010.

S účinností od 14.3.2014 platí dodatek č. 1 ze dne 10.3.2014, schválený Školskou radou dne 13.3.2014, který je součástí nově vzniklého dokumentu.

Mgr. Ludmila Falcová, ředitelka školy

Identifikační údaje

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Znojmo, Horní Česká 15,
669 51 Znojmo

Tel : 515 224 796
515 222 728

Fax : 515 222 728

E-mail : spsznojmo@zn.orgman.cz

Ředitel školy :

PaedDr.Ivan Pospíchal

Zástupkyně ředitele a zástupkyně statutárního orgánu : Mgr. Jitka Dvořáková

Zástupkyně ředitele :

Mgr. Ludmila Falcová

Vedoucí odloučeného pracoviště – MŠ Mládeže 10 : Blanka Nováková

Vedoucí odloučeného pracoviště – MŠ Sv. Čecha 15 : Zdislava Nesnídalová Bc.

Zřizovatel školy: Jihomoravský kraj

Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

Telefon: 541 651 111, fax 541 653 439

e-mail: post@kr-jihomoravsky.cz

IČO: 670 11 748

IZO: 110 550 013

REDIZO: 600 025 896

Platnost dokumentu: od 1.9.2010

Charakteristika školy

Jednotřídní mateřská škola při Dětském centru byla zřízena v roce 1990 na žádost tehdejší ředitelky Dětského centra MUDr. Jitky Hrdinové. Ředitelkou byla pověřena Libuše Surá a byla zde zároveň jediným speciálním pedagogem. O dva roky později byla mateřská škola rozšířena o další dvě třídy.

K 1. září 1992 byla zřízena třída na odloučeném pracovišti v rehabilitačním stacionáři v Marákově – zaměřená na oční vady. Ve třídě pracovala jedna pedagogická pracovníce a jedna zdravotní sestra.

2. prosince 1992 byla do Dětského centra přestěhovaná jednotřídní Mateřská škola ze Sídliště Pražská, kterou navštěvovaly mentálně retardované děti.

V roce 2000 vstoupila trojtřídní speciální mateřská škola do právní subjektivity.

Postupně byly vybavovány třídy novým nábytkem a speciálními pomůckami

1. července 2006 byla tato mateřská škola sloučena s Mateřskou školou, Základní školou a Praktickou školou, Znojmo, Horní Česká 15. Třídy a provoz zůstal zachován. Kapacita – 35 dětí.

Prozatím užíváme tyto prostory Dětského centra – část areálu v prvním patře, jednu třídu + hygienické zařízení a šatnu na odloučeném pracovišti. Na obou pracovištích využíváme i zahradu s nově vybudovanými pískovišti, skluzavkami, nerovného terénu pro vyrovnávání stability a v horkých dnech i přenosného bazénu na terase. A v posledních letech i nově vybudovaného vířivého bazénu v suterénu DC. Tyto prostory užíváme bezplatně, hradíme provozní náklady.

Kuchyň vlastní nemáme a odebíráme obědy pro děti z Dětského centra.

Podmínky vzdělávání

V naší mateřské škole pracují odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Práce ve speciální mateřské škole vyžaduje notnou dávku trpělivosti, promyšlenou přípravu a specifický přístup k dětem.

Pracuje zde 9 pedagogických pracovníků, z nichž dvě jsou asistentky pedagoga. Všechny paní učitelky mají odborné vzdělání ze speciální pedagogiky, jedna paní učitelka se věnuje pouze logopedii a 2 učitelky absolvovaly kurz pro vzdělávání dětí s poruchou autistického spektra.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém / týdenní plány /, na každém pracovišti je ustanovena vedoucí učitelka MŠ.

O čistotu prostředí se stará jedna uklízečka.

Pracoviště MŠ Mládeže 10:

vedoucí učitelka Blanka Nováková

speciální pedagog – logoped Mgr. Šárka Krčálová

uklízečka – Iva Kahounová

1. třída – 2 učitelky + asistent pedagoga
  - třída s celodenním provozem je zaměřena na vzdělávání dětí S těžkým postižením souběžnými více vadami
2. třída - 2 učitelky + asistent pedagoga
  - třídu s celodenním provozem navštěvují děti mentálně postižené, děti s poruchami komunikačních schopností a děti s kombinovaným postižením

Pracoviště MŠ Svatopluka Čecha 15:

Vedoucí učitelka Bc. Zdislava Nesnídalová

3. třída - 2 učitelky mateřské školy
  - třída s celodenním provozem je zaměřena na děti s oční vadou, LMD, lehčí MP, tělesné vady

Třídy nejsou rozděleny podle věku, ale podle postižení tak, jak to umožňují podmínky školy. Prostory jsou velmi malé a stísněné. Při práci využíváme didaktických manipulačních pomůcek. Snažíme se průběžně o kvalitnější vybavenost tříd vhodným nábytkem, speciálními a kompenzačními pomůckami i hračkami.

Ve všech třídách je zajištěna komplexní péče ve spolupráci učitelek, pediatra, psychologa, neurologa a rehabilitačních sester. Logopedická péče je zajištěna ve všech třídách.

Výchovná práce je zaměřena na individuální působení na dítě se zřetelem na jeho postižení.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

Pro děti s poruchou autistického spektra je zřízena samostatná třída, ve které je hlavní metodou realizace vzdělávání strukturované učení, jehož podstatou je rozčlenění prostoru podle činnosti, stejně tak jsou nestrukturované pracovní úkoly a vše je jednoduše vizualizované, aby byl na pohled jasný záměr rozčlenění. Všechny postupy je důležité nacvičovat individuálně s každým dítětem zvlášť.

Využíváme alternativní a augmentativní komunikaci, především komunikaci pomocí předmětu – VOKS / výměnný obrázkový komunikační systém /, který pracuje se symboly, fotografiemi a reálnými předměty. Jedním z cílů systému je naučit dítě porozumět funkcím komunikace, ale také aktivitě při komunikaci.

Metoda VOKS je vhodná pro děti s poruchou autistického spektra / PAS /, s mentálním či kombinovaným postižením.

Psychosociální podmínky:

- při veškerých činnostech se snažit dětem vytvářet pohodové prostředí
- respektovat individuální vývoj dítěte a jeho potřeby
- správným režimem zamezit přetěžování dětí
- aktivizovat děti pomocí střídání činností
- nově přichozím dětem umožňovat postupnou adaptaci na prostředí v mateřské škole

Chod v jednotlivých třídách vychází z potřeb dětí. Správný režim dne pomáhá zamezit přetěžování dětí, pomocí střídání činností se děti aktivizují, zaměřujeme se na soustavnou individuální péči.

Zaměření školy

- * Zajišťujeme v mateřské škole komplexní péči zdravotně a Sociálně postižených dětí v oblasti diagnostické, léčebné, rehabilitační, psychologické a výchovně vzdělávací

- * Každému dítěti vytvoříme optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti

- * Zajišťujeme všestranný rozvoj dítěte v souladu s jejich omezenými možnostmi, zvláštnostmi, aby dítě bylo schopné se začlenit do vzdělávacího procesu a později i do společenského života

---

Dlouhodobé cíle školy

- Probouzet v dítěti zájem a dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, najít odvahu ukázat co už samo umí.
- Podporovat rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, dosáhnout co největší samostatnosti v oblasti sebeobsluhy, vycházet z individuálních potřeb a možností dítěte.
- Podporovat rozvoj komunikačních schopností verbálních i neverbálních dle individuálních možností dítěte.
- Zajistit vhodné podmínky pro přirozené zrání jednotlivých dětí, respektovat jedinečnosti osobnosti dítěte, jeho individualitu.
- Dlouhodobě vytvářet předpoklady pro vstup do základní školy

Jak dospět k naplnění dlouhodobých cílů

---

1. Stálý přísun vhodných podnětů
  - a) nejbližší lidé - rodina
  - b) věcné prostředí
  - c) širší společenské vlivy / láska k přírodě, dodržování lidových tradic /
- co nejvíce se zapojit do veřejného života / návštěvy divadla, koncertů,
Výstav, výtvarných soutěží ... /
2. Možnost vnímání všemi smysly
3. Využívání speciálních metod – kompenzace, reedukace, rehabilitace
4. Vlastní aktivita dítěte
  - zajišťování pravidelné logopedické péče
  - uplatňování skupinové práce dětí spojené s rytmizací a pohybem
  - klást důraz na prožitkové učení
  - zajišťování podmínek v rozsahu individuálních potřeb a možností dětí
5. Pedagog
  - individuální přístup k dítěti
  - volit vhodnou motivaci
  - doplňovat vzdělání – studium, samostudium
  - předávat informace rodičům včas, jasně a srozumitelně / konzultace, ukázky práce, třídní schůzky, besídky, nástěnky, zapůjčování odborné literatury a pomůcek ...

Organizace výchovy a vzdělávání

Děti jsou do MŠ speciální přijímány na základě žádosti rodičů nebo jejich zákonných zástupců, s doporučením pediatra a speciálně pedagogického centra. O přijetí rozhoduje ředitel školy. Dalším předpokladem je dosažení věku tří let, docházka je ukončena v šesti, popřípadě v sedmi letech.

Na počátku vypracujeme komplexní diagnostiku dítěte. Diagnostikuje se jemná a hrubá motorika, laterálnost, sebeobsluha, vědomosti a verbální schopnosti, citová oblast, sociabilita..

Na základě diagnostiky zvolíme nejvhodnější výchovně-vzdělávací postupy.

Ve škole jsou v souladu se školským zákonem vzdělávány děti:

1. se zdravotním postižením
  - mentální postižení
  - tělesné postižení
  - zrakové nebo sluchové postižení
  - poruchy řeči
  - souběžné postižení více vadami
  - autismus
  - vývojové poruchy učení a chování
2. se zdravotním znevýhodněním
  - zdravotní oslabení
  - dlouhodobá nemoc
  - lehčí zdravotní poruchy vyžadující zohlednění při vzdělávání
3. se sociálním znevýhodněním
  - rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy
  - nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova

Základem úspěchu je

Spolupráce s pracovníky Dětského centra

pediatrem, psychologem, neurologem, rehabilitačními sestrami, výchovnou sestrou

- zpráva o psycholog.vyšetření jednotlivých dětí
- konzultace o zdravotním stavu
- spolupráce při diagnostických pobytech dětí - hodnocení
- při rozdělování dětí do tříd
- spolupráce při umisťování dětí do náhradní rodinné péče
- podíl na krizových intervencích při akutním zhoršení stavu postiženého dítěte
- při výběru dětí pro pravidelné rehabilitační cvičení, hipoterapii nebo balneoterapii
- při sestavování diagnostických listů, plánů výchovné činnosti /týká se dětí, které mají nařízenou ústavní výchovu /
- jednotné působení v oblasti hygieny, sebeobsluhy, výchovné práci

spolupráce s pracovníky SPC

- návštěva mateřské školy + odborné psychologické vyšetření pro zařazení dětí
- pomoc při sestavování individuálních plánů
- návštěva pedagogických pracovníků MŠ v SPC

spolupráce s rodinou

- nezaměřovat se jen na rozvoj postižených funkcí - objevovat stránky osobnosti, které skrývají zvláštní schopnost, nebo záliby
- najít včas podpůrná opatření pro dítě, předat včas metody, vědomosti a postupy rodičům
- jednotné působení v oblasti hygieny, sebeobsluhy a být důslední
- za spolupráce pedagoga a rodičů včas naučit dítě poznávat vše potřebné, co ho ve světě obklopuje a co bude potřebovat pro svůj osobní rozvoj
- zapojit rodiče do klubu „ PHAROS „, ve spolupráci s Dětským centrem
- pořádat společné akce s rodiči a dětmi
- vytvářet vhodné prostředí
- vzájemná a častá komunikace > pedagog > rodič > dítě
- brát v úvahu názor dítěte
- úcta k osobnosti dítěte

Organizace dne

---

1. třída	8.00 - 8.40	výchovná a zábavná činnost - hry
	8.40 - 9.00	hygiena, přesnídávka
	9.00 - 11.00	individuální výchovná práce, hra
	11.00 - 12.00	hygiena, oběd
	12.00 - 14.00	oddechová činnost
	14.00 - 16.00	vstávání, svačina, zábavná činnost – hry
2. třída	7.00 - 8.30	scházení dětí, individuální péče, zábavná činnost / hry /
	8.30 - 8.45	hygiena, svačina
	8.45 - 9.30	individuální výchovná a vzdělávací činnost
	9.30 - 11.30	příprava na pobyt venku, pobyt venku
	11.30 - 12.15	převlékání, hygiena, oběd, příprava na spánek
	12.15 - 14.00	oddechová činnost
	14.00 - 16.00	vstávání, svačina, oddechové hry

Logopedie je prováděna průběžně ve všech třech třídách.

Pro obě pracoviště je společný logoped – 3 dny / 1. + 2. třída /
2 dny / 3. třída /

3. třída	6.30 -	příchod dětí, zábavná činnost
	8.30 -	svačina
	8.45 -	výchovně vzdělávací činnost logopedie, flétna
	9.30 -	pobyt venku
	11.30 -	oběd
	12.00 -	odpočinek
	13.45 -	zábavné činnosti
	16.00 -	rozchod dětí

VZDĚLÁVACÍ   OBSAH

Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program mateřské školy speciální vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je určen pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávacím cílem speciální mateřské školy je komplexní péče o děti, zaměřená na rozvoj osobnosti dítěte, na zdravý, citový, rozumový a tělesný rozvoj a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje pedagog s dalšími odborníky, využívá služeb školských poradenských zařízení / speciálních pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden /.

Zaměřuje se na rozvoj psychických procesů, rozvoj vnímání, poznání, myšlení a řeči. Hra je nejpřirozenější činnost dítěte, využíváme ji jako základně diagnostickou metodu.

Zajišťujeme soustavnou individuální péči. Posilujeme a povzbuzujeme sebedůvěru dítěte.

Roli mají i připravované a přímo řízené činnosti, které provádí dítě individuálně či společně s ostatními dětmi. Obsah těchto činností vychází ze specifické charakteristiky procesu učení v předškolním věku.

Při vytváření návyků dítěte v učení se soustředíme na návyky, které jsou společensky nejdůležitější a v nichž máme také největší reálnou naději na úspěch. Jde o návyky v oblasti sebeobsluhy, hygieny, stolování, oblékání a jednoduché pracovní činnosti.

Naším cílem je připravit děti na další etapu jejich života. Vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání.

Snažíme se dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám eliminovat nebo zmírnit následky postižení a poskytnout rodině i dítěti touto cestou možnosti sociální integrace.

Obsah předškolního vzdělávání vychází z pěti základních oblastí:

1. Biologické – dítě a jeho tělo
2. Psychologické – dítě a jeho psychika
3. Interpersonální – dítě a ten druhý
4. Sociálně kulturní – dítě a společnost
5. Enviromentální – dítě a svět

Využíváme různé metody a formy práce. Pro naše děti jsou nejdůležitější práce v malých skupinách a individuální práce. Klademe důraz na metodu prožitku, na nápodobu, opakování a vlastní příklad. Dále využíváme metody kompenzace,

reedukace a pedagogicko-rehabilitační , sem řadíme metodu bazální stimulace, senzomotorickou a psychomotorickou stimulaci.

Učitelky pracují s klíčovými kompetencemi, které prolínají celým vzdělávacím procesem. Naší snahou je vybavit dítě souborem klíčových kompetencí na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná a která jim umožní najít vhodnou formu komunikace a soužití s jejich okolím. Některé klíčové kompetence mohou děti dosahovat pouze za přispění dopomoci druhé osoby.

Učíme děti žít spolu, být si dobrými kamarády, vzájemně se respektovat a pomáhat si. Od útlého věku chceme vést děti k toleranci vůči druhým a k pěkným vztahům jak k dětem, tak k dospělým.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a spontánního učení. Tato učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení zpravidla ve skupinách i individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Naší snahou je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Školní vzdělávací program mateřské školy je rozdělen do čtyř integrovaných bloků. Tyto bloky se tematicky vážou ke čtyřem ročním obdobím.

Jsou vždy časově aktuální a v jejich duchu se pak utváří třídní vzdělávací program.

Tento program je dětem blízký, dbá na provázanost daných dílčích vzdělávacích cílů.

Vychází ze zásady „být při tom“, takže lze plně v praxi uplatňovat **prožitkové učení**.

Tento dokument je veřejně přístupný a může do něj kdokoliv na požádání nahlédnout.

Pedagogové při své práci sledují tyto rámcové cíle a naplňují následující klíčové kompetence.

Rámcové cíle :

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Klíčové kompetence :

dítě ukončující předškolní vzdělávání

kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu. zkouší a experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní,

originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazie a představivosti

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- nebojí se pochybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

1. BLOK

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě a ten druhý	Dítě a společnost	Dítě a svět
<ul style="list-style-type: none"> * uvědomění si vlastního těla * rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> * rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu * posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) * poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) * rozvoj schopnosti sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> * seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému * osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> * poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí * rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> * seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu * vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

2. BLOK

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě a ten druhý	Dítě a společnost	Dítě a svět
<p>* osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p> <p>* vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>* rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>* rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p> <p>* získání relativní citové samostatnosti</p>	<p>* posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p> <p>* vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>* rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> <p>* vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>* poznávání jiných kultur</p> <p>* pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>

3. BLOK				
Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě a ten druhý	Dítě a společnost	Dítě a svět
<ul style="list-style-type: none"> * osvojení si věku přiměřených praktických dovedností * osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 	<ul style="list-style-type: none"> * rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu * rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) * rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat * rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> * rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních * rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> * seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije * vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<ul style="list-style-type: none"> * osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy * rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

4. BLOK

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě a ten druhý	Dítě a společnost	Dítě a svět
<ul style="list-style-type: none"> * rozvoj a užívání všech smyslů * rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> * osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) * vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení * vytváření základů pro práci s informacemi * rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání * získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<ul style="list-style-type: none"> * ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<ul style="list-style-type: none"> * vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat * rozvoj společenského i estetického vkusu	<ul style="list-style-type: none"> * rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám * vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program si vytváří každá třída samostatně podle daných podmínek. Vychází vždy z dílčích cílů a klíčových kompetencí rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je jeho součástí.

Pani učitelky si ve svých plánech stanoví takové výchovně-vzdělávací strategie, aby úspěšně dosáhly očekávaných výstupů a osvojily si dané klíčové kompetence.

Činnosti dětí vycházejí z aktuální situace v daném období, jsou vzájemně provázané, uplatňují se během celého dne, takže je plně rozvíjena zásada „**učení prožitkem** „.

Využívané METODY :

- Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- Praktické a manipulační činnosti
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Dramatizace, recitace, zpěv
- Spontánní, námětové a společenské hry
- Vyprávění a poslech pohádek, příběhů
- Verbální a neverbální komunikace
- Přímé pozorování

Pouze ve spolupráci s rodinou lze dospět k cíli, kterým je získání samostatnosti a schopnosti dítěte projevovat se jako osobnost.

Evaluace a hodnocení

Autoevaluace školy je systematické posuzování činnosti školy plánované ve Školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Výsledky evaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Provádějí ji účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelky, děti a rodiče. Evaluace nám pomáhá jak nejlépe postupovat ve výuce i ve výchově tak, abychom viděli výsledky své práce a měli jasný smysl práce.

Mateřská škola by měla vyhodnocovat svou práci komplexně.

Při hodnocení se zaměřujeme na tyto následující oblasti:

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- úroveň vzdělávacího procesu
- práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Cíl :

- Zlepšovat kvalitu činností ve výchovně-vzdělávacím procesu a podmínky vzdělávání

Autoevaluační nástroje :

- Rozbor dokumentace školy
- Hospitační a kontrolní činnost
- Rozhovory s učitelkami, s rodiči
- Přímý kontakt s rodiči – třídní schůzky, akce pořádané ve spolupráci s rodiči
- Hodnocení činnosti jednotlivých tříd na pedagogických poradách

Prostředky evaluace :

- **Naplňování cílů programů** - zhodnocení vlastní práce učitelkami ve třídě / průběžné po skončení tématu - uč. /
- **Kvalita podmínek vzdělávání** – hodnocení rytmického řádu, tělesné pohody, pitného režimu, věcného prostředí, kompenzačních pomůcek / průběžně – uč., 1x ročně – řed. /
- **Úroveň vzdělávacího procesu** – zpětná vazba tematických částí v ŠVP, sledování vývoje dítěte, hodnocení IVP, metody a formy práce / pololetně – uč., průběžně zástupce řed. /

- **Kontrolní a hospitační činnost** – pedagogická dokumentace, evidenční listy dětí, docházka, hospitace, neformální sledování práce pedagogů / 2x ročně ved. uč., 1x ročně zástupce řed. nebo řed. /
- **Výsledky vzdělávacího procesu** – výsledky hodnocení výchovné práce u dětí, konzultace s rodiči, hodnotící zpráva / 2x ročně uč., 1x za 3 roky zástupce řed. /

PaedDr. Ivan Pospíchal, ředitel školy

Obsah

1.	Vyjádření k aktualizaci	str.	2
2.	Identifikační údaje.....	str.	3
3.	Charakteristika školy	str.	4
4.	Podmínky vzdělávání.....	str.	5-6
5.	Zaměření školy	str.	7
6.	Dlouhodobé cíle školy	str.	8-9
7.	Organizace výchovy a vzdělávání.....	str.	10-12
8.	Vzdělávací obsah	str.	13-15
9.	Klíčové kompetence	str.	16-18
10.	Integrované bloky ŠVP	str.	19-23
11.	Evaluace a hodnocení	str.	24-25
12.	Obsah.....	str.	26

Přílohy

Dodatky ke Školnímu vzdělávacímu programu.

Dodatek č. 1 k ŠVP ze dne 10.3.2014 ..... str. 28-33

Dodatek č. 1 k ŠVP

ze dne 10.3.2014

1. Dodatečná změna identifikačních údajů:

Ředitelka školy : Mgr. Ludmila Falcová / s platností od 1. 8. 2012/
Zástupce ředitelky školy : Mgr. Jaroslava Zpěváčková / od 13. 8. 2012/
Mgr. Jiří Šrůtka / od 26. 8. 2013/

2.

Vedoucí odloučeného pracoviště – MŠ Mládeže 10 : Blanka Nováková
Vedoucí odloučeného pracoviště – MŠ Sv. Čecha 15 : Bc. Irena Krejčová

3.

Organizace dne v 1. třídě MŠ:

7.00 - 8.40	výchovná a zábavná činnost - hry
8.40 - 9.00	hygiena, přesnídávka
9.00 - 11.00	individuální výchovná práce, hra
11.00 - 12.00	hygiena, oběd
12.00 - 14.00	oddechová činnost
14.00 - 16.00	vstávání, svačina, zábavná činnost – hry

4.

Evaluace a hodnocení – aktualizace obsahu:

Hodnocení činností se provádí jak v průběhu daného období, tak na konci daného období, a to vždy individuálně s ohledem na možnosti dětí. Dle potřeby se tyto činnosti zařazují i v dalším období formou opakování.

Cíl :

- Zlepšovat kvalitu činností a podmínky školy

Prostředky :

- Sledovat a vyhodnocovat funkčnost programu
- Sledovat a vyhodnocovat podmínky / materiální, hygienické, personální, organizaci a provoz školy, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví /
- Průběžné hodnocení vzdělávacího procesu
- Dodržování řádu školy a plnění pracovní náplně
- Kontrola a doplňování dokumentace

Metody :

- Rozhovory
- Konzultace
- Pozorování
- Analýza třídní dokumentace

5.

Dodatek ke vzdělávacímu obsahu:

Školní vzdělávací program mateřské školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání z roku 2004. Je rozdělen do čtyř integrovaných bloků, které se vážou ke čtyřem ročním obdobím a ty dále do 5. tematických celků. Na třídách jsou potom rozpracovány a konkretizovány podle zájmů, přání a individuálních zvláštností dětí. Protože třídní vzdělávací program není povinnou dokumentací slouží pouze učitelkám na třídě, které s ním neustále pracují. Vzniká postupně v průběhu času.

Tematické bloky

1. Téma: Ve školce jsme rádi, máme kamarády

Obsahem je seznámení s novými dětmi, prostředím, soužití dětí v kolektivu, respektování vlastností ostatních. Rozvíjet ohleduplnost, toleranci, přátelství mezi dětmi. Získávat základy sebeobsluhy, hygieny, zdravotní návyky.

Podtémata: * Kdo jsem a kde žiji
* Já a moji kamarádi
* Co všechno najdu ve své třídě, školce

Očekávané výstupy:

- zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- rozlišuje co zdraví prospívá a co mu škodí
- porozumí slyšenému
- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory
- uvědomuje si svou samostatnost, orientuje se ve skupině
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- navazuje kontakty s dospělými
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem
- respektuje potřeby jiného dítěte
- adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí, všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

2. Téma: Podzime, podzime už zas nosíš deště

Obsahem je seznámení s ročním obdobím, počasím, časovými proměnami a činnostmi s tímto spojenými. Přiblížení proměn barev, tvarů, zvuků, vůní a chutí.

Podtémata: * Ovoce a zelenina
* Počasí
* Podzim kouzlí

Očekávané výstupy:

- zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- domlouvá se slovy
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- vyvíjí volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film
- podílí se na organizaci hry a činností
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- navazuje kontakty s dospělým
- uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učí se přijímat kompromisy, řeší konflikt dohodou
- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- vnímá umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky

3. Téma: **Zima je, zima je, mráz kolem čaruje**

V obsahu se děti seznámí s tradicemi Mikuláše, adventu a vánočních svátků. Osvojí si přiměřené praktické dovednosti. Užívání všech smyslů při poznávání zimní přírody. Rozvoj paměti, pozornosti a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody.

Podtémata: * Advent, Mikuláš a Vánoce
* Zimní radovánky
* Poznáváme naše tělo
* Příroda v zimě

Očekávané výstupy:

- zachovává správné držení těla
- ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenuje části těla a některé orgány, zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- vědomě využívá všech svých smyslů, záměrně pozoruje, sleduje, všimá si (nového, změněného, chybějícího)
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- řeší problémy, úkoly a situace
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snaží ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování

- snaží se vyvinout volní úsilí, soustředit se na její činnost i její dokončení
- spolupracuje s ostatními
- odmítá komunikace, která je mu nepříjemná
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- osvojilo si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

4. Téma: **Co tady leží v trávě? Narodil se brouček právě.**

Tentokrát se děti seznámí s jarní proměnou přírody, zrození nového života rostlin a zvířat. Děti si upevňují pocit sounáležitosti s přírodou. Vytváří si aktivní postoje ke světu, k životu. Probouzí se zájem a zvědavost dítěte. Osvojí si poznatky o jarních lidových tradicích.

Podtémata: * Vítáme jaro
 * Bezpečnost doma i v ulicích
 * Velikonoce
 * Moje rodina

Očekávané výstupy:

- Koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Ovládá koordinaci ruky a oka, zvládne jemnou motoriku
- Má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Vede rozhovor, formuluje otázky, odpovídá, slovně reaguje
- Sleduje a vypráví příběh, pohádku
- Naučí se nazpaměť krátké texty, záměrně si je zapamatuje a vybaví
- Chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívá
- Nalézá nová řešení
- Uvědomuje si svoje možnosti a limity
- Prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování
- Uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chová
- Zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

5. Téma: **Letní vítr do všech stran, rozkolébal žita lán**

Zde se učí děti vnímat a rozlišovat charakteristické znaky letní přírody. Dítě rozvíjí pozitivní city ke vztahu k sobě – co už umím. Vytváří si povědomí o existenci jiných kultur a národností. Živá a neživá příroda.

Podtémata: * MDD
* Město ve kterém žij
* Těšíme se na prázdniny

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru
- chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi a neznámými osobami
- připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- záměrně se soustředí a umí udržet pozornost
- rozlišuje některé obrazné symboly a porozumí jejich významu a funkci
- chápe prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- přemýšlí, uvažuje, a své myšlenky a úvahy umí vyjádřit
- vnímá, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívá zkušeností k učení
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- umí vyjádřit svůj souhlas i říci ne v konkrétní situaci
- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytí a vyjádří své prožitky
- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný, že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, snaží se odmítat společensky nežádoucí chování
- chápe, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobuje se jim
- má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují zdraví i životní prostředí

Schváleno školskou radou dne: 13.3.2014

ředitelka školy
Mgr. Ludmila Falcová

-----
předsedkyně Školské rady
Mgr. Lucie Havelková